

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 maja 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał A. W. emeryturę od dnia 1 lutego 2014 roku. Decyzja została wydana po rozpoznaniu wniosku z dnia 20 lutego 2014 roku, na podstawie art.53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz.1440 ze zm.).

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury Zakład przyjął dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z poprzedniej decyzji przyjętej do obliczenia emerytury - 96,93%.

Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 96,93% przez kwotę bazową 1.977,20 zł wyniosła 1.916,50 zł.

Zakład uwzględnił 360 miesięcy składkowych (3 lata i 3 dni) oraz 2 miesiące okresów nieskładkowych (2 miesiące i 7 dni).

Emerytura wyniosła 1.203,57 zł i została obliczona w następujący sposób:

$$24\% \times 1.916,50 \text{ zł} = 474,53 \text{ zł}$$

$$(350 \times 1,3\%) : 12 = 726,74 \text{ zł},$$

$$(2 \times 0,70\%) : 12 = 2,30 \text{ zł}.$$

Wysokość emerytury po waloryzacji na dzień 1 marca 2014 roku wynosiła 1.651,79 zł.

Świadczenie zostało zwiększone o połowę renty – to jest o kwotę 718,72 zł.

W dniu 20 czerwca 2016 roku ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o wyliczenie i zwrot różnicy wynikłej z zaniżania wypłacanego świadczenia tytułem emerytury z dnia 15 maja 2014 roku za okres od złożenia wniosku z dnia 17 października 2013 roku i 20 lutego 2014 roku wraz z odsetkami do dnia zapłaty.

Wyjaśnił, iż na emeryturę wcześniej przeszedł w 2013 roku. Odchodząc na emeryturę nie wiedział, że będzie ona odliczana od podstawy wymiaru powszechnej emerytury. Nadto wskazał, iż w części socjalnej zastosowano dawną kwotę bazową 474,43 zł, a w części stażowej zamiast 360 miesięcy okresów składkowych przyjęto 350 miesięcy.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego odrzucenie na podstawie art.477⁹§3 k.p.c.

Decyzją z dnia 29 stycznia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał ubezpieczonemu A. W. prawo do emerytury na podstawie art.55 i 55a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz.748 ze zm.). Świadczenie zostało przyznane od dnia 1 lutego 2014 roku – od miesiąca w którym zgłoszono wniosek o emeryturę z art.27 ustawy, a od dnia 1 grudnia 2015 roku – od miesiąca w którym zgłoszono wniosek została podjęta wypłata świadczenia.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Wysokość emerytury obliczono przez podzielenie podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Zakład wskazał, iż:

- kwota składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 6.995,67 zł,
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 524.711 zł,
- suma kwot pobranych emerytur wynosi 118.946,86 zł,
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 192,10 miesięcy.

Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób:

$$[(6.995,67 + 524.711) - 118.946,86] : 192,10 = 2.148,67$$

Ubezpieczonemu przysługuje emerytura w zbiegu z rentą z tytułu wypadku przy pracy. Renta na dzień 1 lutego 2014 roku wynosi 1.414,81 zł. Świadczenie emerytalne zostało zwiększone o połowę renty to jest o kwotę 736,76 zł.

Łącznie emerytura wraz z połową renty wynosi 2.955,81 zł.

Zakład wskazał, iż na podstawie art.26 ust.6 ww. ustawy dokonał ustalenia dalszego średniego trwania życia w oparciu o tabelę obowiązującą w miesiącu w którym złożono wniosek.

Za okresy za które ubezpieczony nie przedłożył wynagrodzeń przyjęto obowiązujące w danym okresie wynagrodzenie minimalne:

- od 4 grudnia 1966 roku do 28 stycznia 1967 roku,
- od 16 lipca 1969 roku do 16 października 1973 roku,
- od 5 listopada 1973 roku do 31 grudnia 1976 roku,
- od 1 września 1978 roku do 17 września 1978 roku.

Zakład wskazał, iż nie ustalił kwotowo rekompensaty do kapitału początkowego zgodnie z art.21 – 23 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż ubezpieczony nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat.

Jednocześnie Zakład wskazał, iż emerytura wcześniejsza z dniem 1 grudnia 2015 roku została zawieszona.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony A. W..

Wskazał, iż ma zastrzeżenia do podstawy prawnej przyznanej emerytury oraz sposobu jej naliczenia z art.55 i art.55a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wniósł o wyrównanie różnicy w stosunku do zaniżonego świadczenia, które było wypłacane już po osiągnięciu wieku emerytalnego. Podniósł, że na emeryturę przeszedł przed 1 stycznia 2013 roku.

Pełnomocnik organu rentowego w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

W piśmie procesowym z dnia 4 lipca 2016 roku ubezpieczony wniósł o zmianę daty wypłaty emerytury lub o zwrot różnicy zaniżonego świadczenia w związku z wcześniej złożonym wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury z dnia 17 października 2013 roku. Nadto wniósł o zmianę odpisu wyliczenia sumy kwot pobranych emerytur w wysokości 118.946,86 zł poprzez wliczenie tej kwoty do przeliczenia emerytury.

Na rozprawie w dniu 21 listopada 2016 roku ubezpieczony wniósł o wyrównanie emerytury począwszy od 1 lutego 2014 roku przez obliczenie jej na podstawie art.55 i art.55a ww. ustawy oraz o niepomniejszenie świadczenia o pobraną wcześniej emeryturę.

Postanowieniem z dnia 20 września 2015 roku obie sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. (postanowienie – k.14 akt VIII U 1451/16)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. W. urodził się (...). Wiek emerytalny osiągnął w dniu 12 stycznia 2012 roku.

(okoliczności bezsporne)

Ubezpieczony od dnia 12 grudnia 2007 roku pobierał świadczenie emerytalne (100 % świadczenia) w zbiegu z rentą wypadkową.

(okoliczności bezsporne)

W dniu 17 października 2013 roku ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury poprzez doliczenie nieuwzględnionych dotychczas w wymiarze świadczenia okresów składkowych i nieskładkowych.

(wniosek – k.13)

W dniu 20 lutego 2014 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

(okoliczności bezsporne)

Decyzją z dnia 15 maja 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku A. W. z dnia 20 lutego 2014 roku przyznał emeryturę od dnia 1 lutego 2014 roku.

Zakład uwzględnił 360 miesięcy składkowych (3 lata i 3 dni) oraz 2 miesiące okresów nieskładkowych (2 miesiące i 7 dni).

Emerytura wyniosła 1.203,57 zł i została obliczona w następujący sposób:

$$24\% \times 1.916,50 \text{ zł} = 474,53 \text{ zł}$$

$$(350 \times 1,3\%) : 12 = 726,74 \text{ zł},$$

$$(2 \times 0,70\%) : 12 = 2,30 \text{ zł}.$$

Wysokość emerytury po waloryzacji na dzień 1 marca 2014 roku wynosiła 1.651,79 zł.

(okoliczności bezsporne)

Na wniosek ubezpieczonego pracownik ZUS naniósł poprawki w decyzji z dnia 15 maja 2014 roku w zakresie okresów składkowych, których początkowo podano błędną liczbę 350 miesięcy, zamiast 360 miesięcy.

(zeznania ubezpieczonego – min.00:11:54-00:25:43 protokół z dnia 8.03.2017 r.)

W dniu 10 grudnia 2015 roku ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury zgodnie z art.55 i 55a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

(wniosek – k.1 akt ZUS)

Suma kwot pobranych emerytur wyniosła 118.946,86 zł.

(zestawienie – k.32 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie dowodów z ww. dokumentów oraz zeznań ubezpieczonego, które nie były kwestionowane w toku postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie od decyzji z dnia 29 stycznia 2016 roku jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Ustawa z dnia 17 grudnia 1988 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. 2016 roku, poz.884) przewiduje różne zasady przechodzenia na emeryturę i różne sposoby obliczania wysokości tych świadczeń, w zależności od wieku ubezpieczonych. Dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku, co dotyczy ubezpieczonego A. W., do ustalania uprawnień i wysokości emerytury mają zastosowanie przepisy zamieszczone w dziale II rozdział 2 ww. ustawy, to jest przepisy art. 27-50 f oraz rozdział 4. Przepisy ww. ustawy przewidują jednak dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku, możliwość obliczenia świadczenia emerytalnego według „nowych zasad” na podstawie art.26, po spełnieniu warunków określonych w art.55.

Zgodnie z treścią art.55 ww. ustawy ubezpieczonemu spełniającemu warunki do przyznania emerytury na podstawie art.27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po 31 grudnia 2008 roku, może być obliczona emerytura na podstawie art.26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art.53. Sposób wyliczania emerytury wskazany w art.26 zaczął obowiązywać dopiero od 1 stycznia 2009 roku i daje on możliwość wyliczenia emerytury w tzw. formule zdefiniowanej składki, której podstawę wymiaru stanowi suma składek na indywidualnym koncie ubezpieczonego.

Warunkiem nabycia prawa do obliczenia emerytury na podstawie art.26 ustawy jest, aby osoba spełniająca warunki do emerytury na podstawie art.27, po osiągnięciu wskazanego wieku emerytalnego kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe i z wnioskiem o przyznanie emerytury wystąpiła po dniu 31 sierpnia 2008 roku.

Po osiągnięciu wieku emerytalnego, od dnia 1 lutego 2014 roku, ubezpieczonemu została przyznana emerytura na podstawie art.27 ust.1 ww. ustawy, zgodnie z treścią którego ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny określony w ust.2 albo 3 i mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art.27a.

W dniu 10 grudnia 2015 roku ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury w na podstawie art.55 i 55a ww. ustawy.

Z art.55 nie wynika, aby wniosek o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym musiał być pierwszym wnioskiem o świadczenie. Przepisy ustawy (art.21 ust.2) dopuszczają kilkakrotne realizowanie się ryzyka emerytalnego. Stanowisko takie ugruntowane zostało także w judykaturze, w której przyjmuje się, że emerytura w niższym i w powszechnym wieku emerytalnym to odrębne rodzaje emerytur (wyrok Sądu Najwyższego z 5 października 2006 roku, I UK 82/06, Lex nr 424489). Jeżeli nie może być kwestionowana możliwość kilkakrotnego przechodzenia na emeryturę, a w treści art.55 ww. ustawy brak zastrzeżenia, że wniosek o przejście na emeryturę w powszechnym wieku przez osoby objęte art.27 tej ustawy ma być pierwszym wnioskiem o przejście na emeryturę, przepis ten (art.55 powołanej ustawy) należy rozumieć jako przyznający prawo do złożenia wniosku o wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, jeżeli ubezpieczenie było kontynuowane po osiągnięciu określonego w ustawie wieku, a wniosek został złożony po dniu 31 grudnia 2008 roku niezależnie od faktu uzyskania przez te osoby emerytury wcześniejszej (art.32) lub w niższym wieku emerytalnym (art.29) (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 roku, II UZP 4/13, OSNCP 2103 nr 21-12, poz.257, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2015 roku, II UK 217/14, Legalis nr 1312299). Także Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 grudnia 2014 roku (III AUa 397/14, Lex 1621147) wskazał, iż art.55 ww. ustawy wymaga spełnienia warunków do uzyskania emerytury określonych w art.27. Wystąpienie z wnioskiem o emeryturę należy wiązać z tym konkretnym świadczeniem, a nie ze złożeniem wcześniej jakiegokolwiek wniosku o świadczenie emerytalne przysługujące na innej podstawie prawnej.

Z art.55 ww. ustawy nie można w żadnym razie wyprowadzić wniosku, że wcześniejsze nabycie prawa do innego świadczenia emerytalnego niż to przewidziane w art.27 ustawy emerytalno - rentowej, a nawet pobieranie tego świadczenia może stać na przeszkodzie w ustaleniu wysokości emerytury według nowych zasad. Wystarczające jest, aby ubezpieczony urodzony przed 1 stycznia 1949 roku i legitymujący się wymaganym okresem ubezpieczenia wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym po 31 grudnia 2008 roku kontynuując ubezpieczenie po osiągnięciu tego wieku emerytalnego. Taka zaś sytuacja wystąpiła w rozpoznawanej sprawie.

Wniosek o przeliczenie emerytury i ustalenie jej wysokości z uwzględnieniem kapitału początkowego, a więc wniosek o przeliczenie świadczenia na podstawie art.55 ww. ustawy, ubezpieczony złożył w dniu 10 grudnia 2015 roku. Jako datę przeliczenia, zgodnie z treścią art.129 ust.1 ww. ustawy, należy wskazać 1 grudnia 2015 roku - miesiąc, w którym wpłynął przedmiotowy wniosek, bowiem świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Przepis ten należy stosować analogicznie przy przeliczeniu świadczenia.

Skoro ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury w dniu 10 grudnia 2015 roku, organ rentowy, prawidłowo, stosownie do treści art.129 ww. ustawy dokonał wypłaty świadczenia od dnia 1 grudnia 2015 roku.

Kolejny zarzut ubezpieczonego do decyzji z dnia 29 stycznia 2016 roku dotyczył pomniejszenia przyznanej emerytury o sumę pobranych emerytur.

Odnosząc się do tego zarzutu należy wskazać, iż zmiana stanu prawnego dokonana została ustawą z dnia 3 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2015.552), przez dodanie art.55a o treści, iż przepis art.55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art.27. Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art.27 ust.2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art.26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Prawo do emerytury ustalone przed osiągnięciem wieku emerytalnego, określonego w art.27 ust.2 i 3, ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura na podstawie art.27, obliczona zgodnie z art.26. Nowelizacja ta weszła w życie w dniu 1 maja 2015 roku. Z treści przepisów ustawy zmieniającej, ani ogólnych zasad prawa międzyczasowego nie wynika wsteczne działanie dokonanej zmiany.

Mechanizm ustalania wysokości emerytury na podstawie art.55 dla ubezpieczonych urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 kwietnia 2016 roku (II UK 78/15, L.) zajmując jednoznaczne stanowisko, że ubezpieczony urodzony przed 1 stycznia 1949 roku, wyrażając wolę „wejścia” do systemu zdefiniowanej składki, zostaje jego beneficjentem na warunkach obowiązujących w tym systemie osoby urodzone w latach 1949-1968. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zawarta w art.55a ust.2 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych norma była już zawarta w treści przepisów tej ustawy. Artykuł 26 tej ustawy nie funkcjonuje w „próżni normatywnej”, ale jest jedną z wielu jednostek legislacyjnych i redakcyjnych nowego systemu zabezpieczenia emerytalnego i dlatego powinien być interpretowany z uwzględnieniem powiązanych z nim regulacji normatywnych ustawy. Emerytura obliczona na podstawie art.26, to „równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25” (ust. 1). Z kolei kwota ustalona „w sposób określony w art.25”, to podstawa obliczenia emerytury (art.25 ust.1), na którą składają się kwoty „składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173 - 175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185”. Stosownie do art.25 ust.1b, podstawę obliczenia emerytury pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli ubezpieczony „pobrał emeryturę na podstawie przepisów art.26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku - Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 roku poz. 191 i 1198 oraz z 2015 roku poz.

357)”. Sąd Najwyższy wskazał, że zgodnie z art.25 ust.1b, możliwość przejścia z systemu zdefiniowanego świadczenia (obliczonego według zasad wynikających z art.53) do systemu zdefiniowanej składki wiąże się z koniecznością pomniejszenia podstawy obliczenia emerytury „o sumę kwot pobranych emerytur”. Zasada ta - w zgodzie z art.32 Konstytucji RP - w równym stopniu powinna dotyczyć wszystkich osób pobierających świadczenie (niezależnie od daty urodzenia) właśnie ze względu na „zrównanie” w art.55 praw osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku z prawami osób urodzonych w latach 1949-1968. Ubezpieczonym urodzonym w latach 1949 - 1968, zgodnie z art.46, przysługują emerytury „na warunkach określonych w art.29, 32, 33 i 39”, a więc w istocie są te same emerytury, jakie przysługują urodzonym przed 1 stycznia 1949 roku i dla obu grup ubezpieczonych są one wyrazem przejściowego utrzymania przywilejów dotyczących możliwości nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Z tego punktu widzenia norma zawarta w art.46 pełni rolę taką jak przepis intertemporalny, ponieważ rozwiązuje kwestie związane z zachowaniem ekspektatyw praw nabytych w starym systemie, a więc pod rządami przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy o systemie emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (przed 1 stycznia 1998 roku). Art.46 nie kreuje samodzielnie (odrębnie) prawa do jakichś innych emerytur niż wynikające z art.29, 32, 33 i 39, a jest jedynie normatywnym, międzyczasowym łącznikiem osób urodzonych w latach 1949-1968 z uprawnieniami płynącymi ze starego systemu emerytalnego, stąd emerytury „na podstawie art. 46” (jak to określa art.25 ust.1b), to w istocie emerytury „na podstawie art.29, 32, 33 i 39”. Dlatego moc obowiązująca art.25 ust.1b rozciąga się także na osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 roku, które przed złożeniem wniosku, o którym mowa w art.55, pobierały emerytury na podstawie art.29, 32, 33 i 39, a dodanie art.55a ust.2 stanowi zwerbalizowanie treści normatywnej, która do tej pory wynikała z wykładni systemowej i funkcjonalnej”.

Reasumując ubezpieczony, urodzony przed 1 stycznia 1949 roku, wyrażając wolę „wejścia” do systemu zdefiniowanej składki, zostaje jego beneficjentem na warunkach obowiązujących w tym systemie osoby urodzone w latach 1949 - 1968, czyli moc obowiązująca art.25 ust.1b rozciąga się także na osoby urodzone przed 1 stycznia 1949 roku, które przed złożeniem wniosku, o którym mowa w art. 55, pobierały emerytury na podstawie art. 29, 32, 33 i 39.

Z ustaleń Sądu wynika, że ubezpieczony pobrał emeryturę w wysokości 118.946,86 zł. Zatem organ rentowy obliczając wysokość emerytury prawidłowo na podstawie art.55a ust.2 ww. ustawy odjął tę kwotę od sumy kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji i kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie od decyzji z dnia 29 stycznia 2016 roku.

Natomiast odwołanie od decyzji z dnia 15 maja 2014 roku wniesione w dniu 20 czerwca 2016 roku podlega odrzuceniu.

Zgodnie z treścią art. 477⁹§1 k.p.c. odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji.

Stosownie do treści art.477⁹§3 k.p.c. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Z tego przepisu wynika wprost, iż do przywrócenia terminu niezbędne jest spełnienie się obu warunków: przekroczenie terminu nie może być nadmierne, a przyczyna tego musi być niezależna od odwołującego się. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 14 lutego 1996 roku (II URN 63/95, Legalis nr 29775) przyjął, że pojęcie niezależnych od strony przyczyn uchybienia terminowi jest sformułowaniem szerszym od „braku winy strony” w rozumieniu art.168§1 k.p.c. i pozwala na uwzględnienie także niektórych przyczyn zawnionych. Oznacza to, że w odrębnym postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w odniesieniu do odwołania wszczynającego postępowanie sądowe, nie są stosowane ogólne reguły postępowania o przywrócenie terminu, przewidziane w art.168 i nast. k.p.c.

Sąd z urzędu dokonuje nie tylko sprawdzenia zachowania przez stronę terminu do wniesienia odwołania, ale także - w przypadku stwierdzenia opóźnienia - ocenia jego rozmiar oraz przyczyny. Sąd ma dyskrecyjną możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie. Może tego dokonać pod warunkiem uznania, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne oraz że nastąpiło z przyczyn niezależnych od skarżącego. Przesłanki te spełnione zatem muszą być kumulatywnie i nawet w przypadku stwierdzenia, że przekroczenie

ustawowego terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się - w przypadku gdy przekroczenie ustawowego terminu jest nadmierne - sąd obowiązany jest odrzucić odwołanie.

Ubezpieczony złożył odwołanie od decyzji z dnia 15 maja 2014 roku w dniu 20 czerwca 2016 roku. Ubezpieczony, w terminie miesiąca od otrzymania decyzji nie podjął żadnych działań zmierzających do zaskarżenia decyzji ani nie wyjaśnił przyczyn opóźnienia. Okoliczność, iż ubezpieczony obecnie zdecydował się na złożenie odwołania nie może stanowić podstawy do uznania opóźnienia za usprawiedliwione.

W ocenie Sądu przekroczenie terminu do złożenia odwołania jest również nadmierne. W postanowieniu z dnia 29 września 2009 roku (II UKN 490/99, Legalis nr 48774) Sąd Najwyższy wskazał, iż „wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego po upływie 18 miesięcy od dnia doręczenia jej odpisu jest nadmiernie spóźnione i uzasadnia jego odrzucenie na podstawie art.477⁹§3 k.p.c.”.

Ubezpieczony złożył odwołanie po upływie ponad 2 lat od daty wydania decyzji. Opóźnienie w złożeniu odwołania jest bez wątpienia nadmiernym opóźnieniem, zwłaszcza gdy porówna się ten okres z przewidzianym prawem terminem jednomiesięcznym.

Wobec powyższego uznając, że odwołanie zostało złożone po terminie z przyczyn zależnych od ubezpieczonego oraz iż przekroczenie terminu jest nadmierne Sąd na podstawie art.477⁹§3 k.p.c. odrzucił odwołanie od decyzji z dnia 15 maja 2014 roku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć ubezpieczonemu z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.

3.04.2017 r.